

*Guido Taietti***Autor: Guido Taietti**

*Následuje zredigovaný přepis projevu italského intelektuála a politického aktivisty **Guida Taiettiho** z květnové **Jarní konference**, pořádané Fróðim Midjordem v estonském Tallinu. Taietti vystudoval politologii (se specializací na politickou komunikaci), je aktivní v **CasaPound** a stojí za Youtube kanálem **Progetto Razzia**. Je autorem knih Trattato sul Sovranismo: O del populismo efficace (Pojednání o suverenismu aneb efektivní populismus, Collana Chimera, 2019) a **Stregoneria Politica: Comunicazione politica non convenzionale** (Politické čarodějnictví: nekonvenční politická komunikace, Altaforte Edizioni, 2021).*

Procesu, jehož prostřednictvím se člověk seznamuje s – a rozvíjí – své vlastní politické kategorie, se označuje jako „politická socializace“. Vyžaduje – nebo tomu tak alespoň bývalo – hodně času a značné množství zdrojů a podnětů.

Podoba tohoto procesu se sice významným způsobem liší v závislosti na geografických, historických nebo sociálních podmínkách, přesto jej však můžeme označit za univerzální. Ve společnostech s tradičně vysokou mírou politické participace – nezřídka i v konfliktní podobě – jako je třeba Itálie, dosahuje člověk své politické socializace působením hodnot v rodině, v níž vyrůstal, ve školách, které navštěvoval, v ochozech (v Itálii notoricky zpolitizovaných) fotbalových stadionů, během času stráveného v klubech organizovaných politickými stranami, na univerzitě nebo prostřednictvím knížek. Takovouto socializaci lze označit za částečně vědomý proces.

V jiných zemích, třeba bývalé Jugoslávii, byla politická socializace po několik generací silně ovlivněna strašnou občanskou válkou, která do politického života vnesla dříve nepoznané a takřka nepochopitelné proměnné zcela mimo kontrolu jednotlivce.

Tato komplexita, tedy možnost setkat s různými lidmi s velice odlišnými hodnotami, pomáhá člověku vytvořit si mnohohrستvou politickou identitu a zpravidla bývá výsledkem působením částečně protichůdných procesů. Tak se například člověk z velice konzervativní rodiny může octnout na škole plné ostře progresivních učitelů, patřit do sportovních klubů, kde se potká se silně konzervativními přáteli a do toho všeho číst umírněně demokratické autory. Z této interakce si pak utváří představu o sobě samém i svém místě ve světě.

Složitost se zde ovšem stává také jakousi zárukou jisté míry svobody: tedy nežít v takové společnosti, jež od všech svých příslušníků bez výjimky očekává zaujetí naprosto totožných

hodnot. Tato jistota se však v poslední době rychle rozplývá.

V současnosti se především v západním prostředí větší část procesu „politické socializace“ odehrává na webu, hlavně prostřednictvím sociálních sítí. Fyzické prostory politických stran jsou stále méně viditelné a zejména radikální strany krok za krokem umírají. (V Americe to tak bylo odjakživa, ale na evropském kontinentu byly přinejmenším do konce studené války zastoupeny extrémní, typicky ve formě revolučních komunistů a někdy i postfašistických stran.) Dnes tráví mladí lidé na sociálních sítích průměrně klidně čtyři hodiny, často i víc. Sítě se tak pro mladé staly nástrojem, jehož pomocí se pokoušejí porozumět světu.

Většina lidí se dneska o politice baví skoro výhradně na sociálních sítích, kde také čerpají 99 % všech svých informací o politice. Nezapomeňme zdůraznit, že sociální sítě rozhodně nejsou nějaký neutrální kus infrastruktury typu silnice. Ne, dnešní sociální sítě mají svou vlastní agendu a musíme je tak považovat za svébytné politické subjekty. Mnozí by jistě řekli, že vlajkové lodě postindustriálního kapitalismu jako **Facebook**, Instagram či Google výrazně upřednostňují progresivní a levicové hodnoty. Kauzalita zde však spíše směřuje opačným směrem: **Velkokapitál není „levičácký“, to západní postmaterialistická levice se stala hláskou troubou přání velkokapitálu.**

V poněkud méně progresivních evropských zemích jako Itálie je v podstatě nemožné najít kohokoliv přes třicet, kdo by se považoval za „genderfluidního“. Mezi mladými do 24 let se jich však takto označuje asi desetina. I když tedy společnost jako taková nijak zvlášť progresivní není – podobně bychom ji mohli hodnotit i co se týče dalších oblastí, např. co se postojů k imigraci týče, mladí k progresivismu tíhnou výrazně více, a tak se mnohem více než vlastními rodiči či staršími sourozenci, s kterými žijí v jedné domácnosti, podobají svým vrstevníkům třeba z New Yorku.

Jak se něco takového mohlo stát? Drtivá většina někdejších zdrojů socializace zmizela a byla nahrazena sociálními sítěmi. Instagram je tak u mladých lidí mnohem silnějším vlivem než jeho rodina. Teoreticky dokonce můžeme hovořit o „absolutní socializaci“, tj. stavu, kdy jen hrstka – dnes snad dokonce jeden jediný – aktérů řídí celý proces politické socializace jednotlivce nebo skupiny. Tomuto stavu se dnešní **Západ** velice blíží.

Zprostředkovává-li celý proces socializace jediný soukromý aktér, nedochází k pouhé „rekonstrukci“ vaší politické identity nebo „cílení“ a tím i identifikaci daného člověka coby konzervativce, progresivce, fašisty, fundamentalisty, disidenta atd. Na další, hlubší úrovni, už je představitelné doslova zasahovat do politické socializace člověka s cílem postupně měnit chování a dokonce vaši identitu samou.

Tyto platformy umí některé informace, symboly, autory či politické postoje cenzurovat a jiné propagovat, dodat jim na vlivu, jehož by jinak nemohly dosáhnout, a tak vytvářet sice falešnou, ale nesmírně účinnou formu popularity.

Ve společnosti intenzivně prožívané postoje jako odpor vůči imigraci jsou na sociálních sítích silně zcenzurovány, jiné – jako např. problémy spojené s genderovou identitou – těžší ze zdůrazňování svého významu. Pro uživatele procházející procesem socializace, zejména mladé lidi, kteří na sociálních sítích žijí, se však jedná o „skutečnou realitu“, která je ovlivní.

Ve skutečnosti to však funguje ještě efektivněji: pokud průměrný uživatel deset let tráví na Facebooku tři hodiny denně, platforma dokáže rozdělovat své uživatele pomocí konkrétních psychologických mechanismů (např. dobře známý model osobnosti „**velká pětka**“). S takto hlubokým vhledem už lze následně přistoupit i k pozměňování vašich politických pozic nebo chování.

Úzkostnější lidí například pod tlakem výrazněji tíhnou ke konformnějším postojům. Vystavení znepokojivým či naopak pozitivním zprávám tak může v daném momentu či ve vztahu k určitému tématu vyvolat odlišné politické výsledky. Vzpomeňte si, jak se chovali mnozí vaši přátelé nebo známí za **covidu**. V některých případech se očividně jednalo o hysterii. Opačným příkladem může pak být třeba disident s jistou mírou autistických rysů: „klidné“ informace ho uklidní, stresující „zradikalizují“.

Jen sotva lze dohlédnout a docenit, jako daleko tento proces postoupil. Alespoň prozatím nám však zůstává jakási obrana: aktivně si celý proces uvědomovat a bránit se mu vyhledáváním a šířením dalších zdrojů. Člověk si takto odemyká prostor k „autosocializaci“. **Hodně čtěte, debatujte o našich idejích s ostatními, poslouchajte identitářské podcasty a vytvořte živou a životaschopnou subkulturu, schopnou posloužit jako bariéra procesu sociální integrace a absolutní socializace, zdokonalovaného silami rozkladného progresivismu.**

Záznam projevu Guida Taiettiho **How Social Media Manipulates Society — & You** vyšel na stránkách Counter-Currents Publishing 18. července 2023.